

**Wiktor Andrzej Daszewski, Zofia
Sztetyło, Barbara
Lichocka, Stanisław Medeksza, A.
Wichniewicz**

Nea Paphos. Kato Paphos

Informator Archeologiczny : badania 16, 312-313

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kamiennego, bliżej na razie nie zidentyfikowanego posągu, a także pozostałości pomieszczeń antycznej budowli z dobrze zachowanymi posadzkami z płyt ceramicznych. Na licznych płytach odcisnięte są stemple Legionu I Italskiego. Do najważniejszych pod względem wartości źródłowej zabytków należy odkryty w rumowisku w narteksie postument posągu bogini Victoria Panthea, który według zachowanej na postumencie inskrypcji wystawił primipilus Legionu I Italskiego.

C Y P R

NEA PAPHOS
Kato Paphos

Polska Stacja Archeologii
Śródziemnomorskiej UW
w Kairze

Badania prowadził zespół pod kierunkiem doc.dr.hab. Wiktora Andrzeja Daszewskiego /Muzeum Narodowe w Warszawie/; prof.dr hab. Zofia Sztetyłło /z-ca kierownika Misji Instytut Archeologii UW/; dr Barbara Lichocka /archeolog, Zakład Archeologii Śródziemnomorskiej PAN/; dr inż.-arch. Stanisław Medeksza /architekt, Polska Stacja Archeologii Śródziemnomorskiej UW w Kairze/; A. Wichniewicz /fotograf, Instytut Archeologii UW/. Siedemnasta kampania wykopaliskowa: 27.IX.-29.X.82 r. Malutena - pozostałości pałacu rzymskiego, od III w.n.e.

Badania koncentrowały się w rejonie Malutena, gdzie - w poprzednich sezonach - odsłonięto pozostałości pałacu rzymskiego, który był prawdopodobnie rezydencją oficjalną. Wykopaliska prowadzono we wschodnim i północnym skrzydle ww.budowli.

We wschodnim skrzydle odsłonięto do poziomu posadzki szereg pomieszczeń. Odsłonięto również dziedziniec wewnętrzny pałacu, jak i westybul wejściowy. Westybul ten ma podłogę pokrytą całkowicie mozaikami o wzorze geometrycznym.

Oprócz tego, również we wschodniej części pałacu, prowadzono prace wykopaliskowe na zewnątrz głównej bramy budynku. Odnaleziono tam rozległe rumowisko bloków kamiennych, których część stanowiły dekorowane elementy architektoniczne. Bloki te częściowo należały do konstrukcji pałacu i pozostawiono je na miejscu, gdzie upadły po trzęsieniu ziemi, które zniszczyło budowlę. Pomiędzy blokami odkryto marmurową głowę posągu - prawdopodobnie Afrodyty. Odnaleziono

tam również fragmenty dużej niszy dekorowanej półkolumnami o kapitelach świadczących o wpływach ptolemejsko-ekipskich. Nisza ta musiała się znajdować - jak się wydaje - w pobliżu głównego wejścia do pałacu.

W północnej części budynku odkryto pomieszczenia wyposażone w wodoodporne podłogi, baseny i kanały. Przypuszcza się, iż był to warsztat /lub warsztaty/. Nie jest jeszcze jasne dotychczas, jakiemu mógł służyć celowi, jednakże rodzaj podłogi, baseny i liczne studnie oraz cysterna wskazują na znaczne zużycie wody podczas pracy w nim.

Spośród znalezisk ruchomych najciekawsza jest ww. głowa Afrodyty, lampki hellenistyczne i rzymskie, monety z okresu hellenistycznego i rzymskiego oraz duża ilość fragmentów naczyń ceramicznych. Niektóre spośród fragmentów naczyń /wcześniejsze/ nosą ślady stempli warsztatów włoskich.

I R A K

BIDŻAN

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii
Muzeum Narodowe
w Warszawie

Skład Misji: dr Maria Krogulska, kier.Misji, archeolog, 5-6 sezon /Instytut Archeologii UW/, mgr Marek Stępniewski, assyriolog, 5-6 sezon /Polska Stacja Archeologii Śródziemnomorskiej UW w Kairze/, dr Piotr Bieliński, archeolog, 5 sezon /Instytut Archeologii UW/, mgr Andrzej Reiche, sumerolog, 6 sezon /Muzeum Narodowe w Warszawie/ oraz przedstawiciele Irackiej Służby Starożytności: Sayyed Mustafa Hashim - 5 sezon i Muzir Muhammad Raheem - 6 sezon. Piąty i szósty sezon wykopaliskowy: 5.IV.-30.V.82 i 9.X.-22.XI.82 r. Ufortyfikowana wyspa na Eufracie /okr.assyryjski-okr.abassydzki/.

Prace koncentrowały się na trzech odcinkach:

1. Wykop G - położony w centrum wyspy. Prace prowadzono w 5 i 6 sezonie. Udało się tu ustalić cztery główne fazy zasiedlenia wyspy:

I.- poziom abassydzki: kamienne fundamenty budowli o dwóch fazach użytkowania i ślady intensywnej aktywności domowej: ceramika, żarna, naczynia zasobowe, "tannur" /piec chlebowy/.